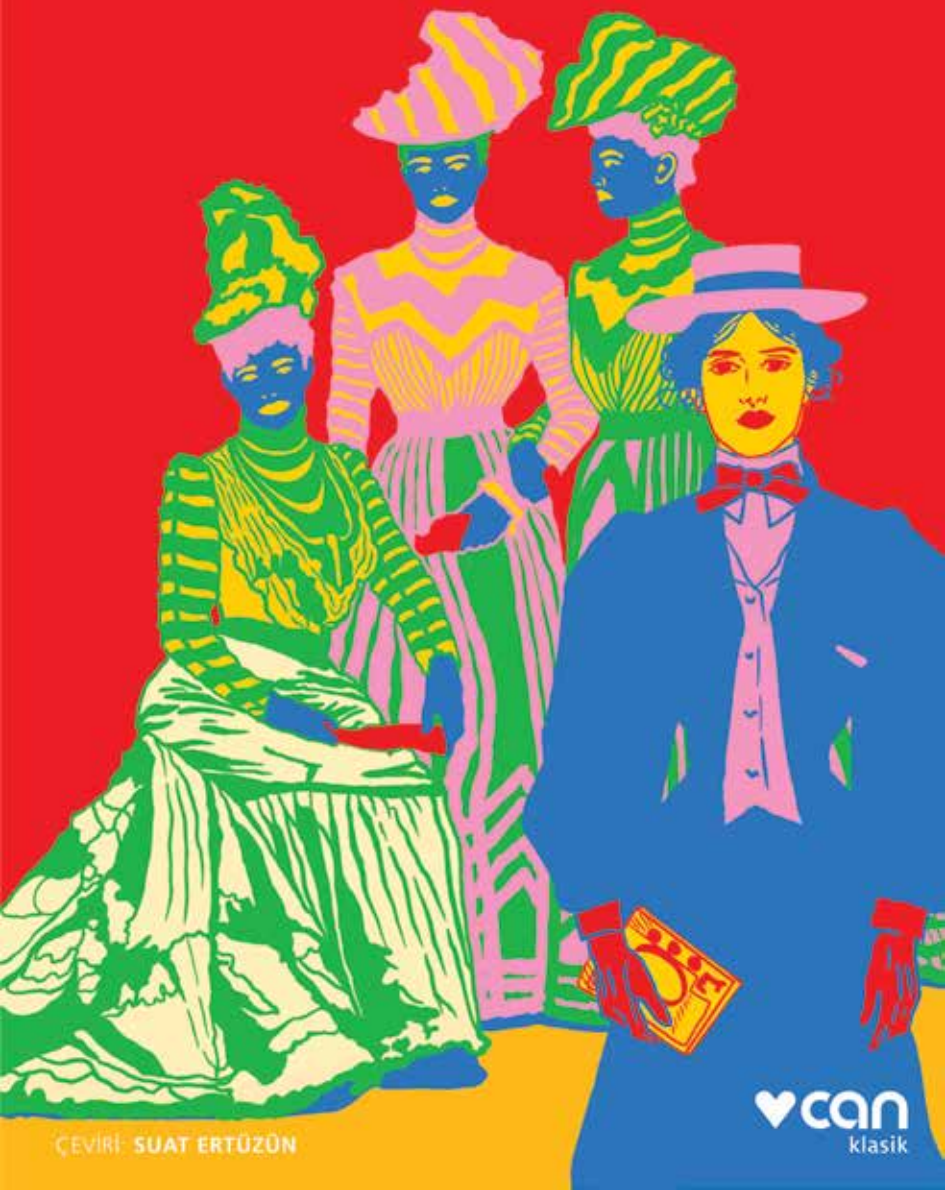

JANE AUSTEN

Watson Ailesi

JANE AUSTEN
WATSON AİLESİ

Can Klasik

Watson Ailesi, Jane Austen

İngilizce aslından çeviren: Suat Ertüzün

The Watsons

İlk baskı: *A Memoir of Jane Austen* içinde, Richard Bentley and Son, Londra, 1871.

Bu çeviride kaynak alınan baskı: Penguin Classics, 1975

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Temmuz 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Ayça Sezen

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak illüstrasyonu: Gizem Begüm Çınar

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çifttehavuzlar Sk. No:16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6386-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

JANE AUSTEN
WATSON AİLESİ

ROMAN

♥can

Jane Austen'in Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Emma, 2007

Aşk ve Gurur, 2007

Mansfield Park, 2008

Evlilik, 2020

JANE AUSTEN, 1775'te İngiltere'de, Steventon'ın Hampshire kasabasında doğdu. Reading'deki Manastır Okulu'na gönderilen Jane, daha sonra eğitimini evde sürdürdü. Günün toplumsal ve siyasal olaylarından uzak, sıradan bir yaşam sürdü. Romanlarında işlediği yerler, karakterler ve konular, çevresindeki küçük toprak sahipleri ve taşralı din adamlarına özgü, köyden, komşulardan, taşra yaşamından oluşan bu dünyadan alınmaydı. Austen'in ilk romanı *Akıllık ve Tutku* 1811'de yayımlandı. Arkasından edebiyat tarihinin en sevilen eserleri arasında yer alan pek çok romanı yayımlandı. Austen, 1817'de sağlığı iyice bozulduğu için son yapıtı *Sanditon*'u yarım bırakmak zorunda kaldı. 1817'de öldü ve Winchester Katedrali Mezarlığı'na gömüldü.

SUAT ERTÜZÜN, 1971'de Hollanda'da doğdu. İlkokulu Hollanda'da, ortaokul ve liseyi İstanbul'da okudu. 1996'da Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü bitirdi. Bir süre bankacılık ve turizm sektöründe çalıştıktan sonra çevirmenlik yapmaya başladı. Oscar Wilde, Kiran Desai, J.M. Coetzee, Rudolfo Anaya, Julia Glass, John Hughes, Sybille Bedford, John Banville, Patricia Highsmith, Stephen Greenblatt, Aimee Bender, V.S. Naipaul gibi yazarların eserlerini Türkçeye kazandırdı.

Surrey vilayetinin D. kasabasında Ekim'in 13'ü Salı günü gerçekleşecek ilk kış buluşmasının çoğunluk tarafından şahane geçmesi bekleniyordu. Vilayetteki ailelerin uzun listesi üzerinden, hepsinin katılacağına duyulan bir güvenle geçilmiş, Osborne'ların da bizzat orada olacakları konusunda iyimser umutlar tazelenmişti.

Bunu doğal olarak Edwards'ların Watson'ları davet etmesi izledi. Edwards'lar kasabada yaşayan ve ellerinin altında bir fayton bulunan varlıklı bir aileyken Watson'lar yaklaşık beş kilometre ilerideki bir köyde yaşayan yoksul bir aileydi ve kapalı taşıtları yoktu; ve kasabada balolar düzenlenmeye başladığından beri Edwards'lar, kış boyunca her ay öbür aileyi evlerinde giyinmeye, yiyip içmeye ve uyumaya davet etmeyi alışkanlık haline getirmişti.

Bu seferki buluşmada Mr. Watson'ın yalnızca iki çocuğu evdeydi; onlardan biri de refakatçi olarak babalarının sürekli yanında bulunmak zorunda olduğundan –Mr. Watson hem hastaydı hem de karısını yitirmişti çünkü– dostlarının iyiliğinden ancak öbürü yararlanabilecekti. Kendisini yetiştiren teyzesinin gözetiminden ailesinin yanına daha yeni dönen Miss Emma Watson bu civarda ilk kez cemiyet içinde boy gösterecekti; on yıl boyunca

katıldığı balolardan aldığı zevk hiç de azalmamış olan ablası ise hem onu hem bütün giysi ve süslerini o önemli günün sabahında eski arabalarıyla D.'ye götürmenin neşesinden aldığı payla yetinecekti.

Çamurlu yolda suları sıçrata sıçrata ilerlerlerken Miss Watson deneyimsiz kız kardeşini şöyle bilgilendiriyor ve uyarıyordu:

“Bence balo çok güzel geçecek ve o kadar çok subay arasında kavayen eksik olmayacaktır. Mrs. Edwards’ın hizmetçisinin sana yardım etmeye fazlasıyla istekli olduğunu sen de göreceksin. Ayrıca ne yapacağını bilemediğin bir durum olursa, Mary Edwards’ın fikrini sormanı öneririm; Mary büyük beğeni sahibidir. Mr. Edwards kâğıt oyununda para kaybetmezse baloda istediğiniz kadar kalabilirsiniz, ama kaybederse sizi bir an önce eve götürmeye çalışabilir; her halükârda leziz bir çorba içeceğinden emin olabilirsiniz. Umarım güzel görünürsünüz. Salondaki en alımlı kızlardan biri olduğunuzu düşünürlerse şaşırırmam, yenilik önemli bir şey. Belki Tom Musgrave seni fark eder ama sana tavsiyem, onu hiçbir şekilde yüreklendirmemen. Tom yeni gördüğü her kıza genelde iltifat eder ama tam bir çapkın olduğu için asla ciddi bir niyeti yoktur.”

“Galiba ondan daha önce söz etmiştin. Kim o?” diye sordu Emma.

“Çok büyük serveti olan genç bir adam; gayet bağımsız ve dikkat çekecek kadar hoş, gittiği her yerde herkes tarafından sevilen biri. Buralardaki kızların çoğu ona ya âşıktır ya da daha önce âşık olmuştur. Ondan kalbi kırılmadan kurtulan tek kız herhalde benim, oysa altı yıl önce bu yöreye geldiğinde dikkatini ilk ben çekmiştim, bana nasıl da ilgi göstermişti! Bazıları benden sonra kimmeden o kadar hoşlanmadığını söylese bile, Tom bütün kızlarla öyle veya böyle yakından ilgilenir.”

Emma gülümseyerek, “Peki nasıl oldu da bir tek *senin* kalbin ona soğuk kaldı?” diye sordu.

Kızaran Miss Watson, “Bunun bir sebebi vardı,” dedi. “Onların arasında pek iyi muamele görmedim, Emma. Umarım sen daha kısmetlisindir.”

“Ablacığım, çok özür dilerim. Galiba seni istemeden üzdüm.”

Onu duymamış görünen Miss Watson, “Tom Musgrave’le ilk tanıştığımız sırada,” diye sözünü sürdürdü, “Robert’ın yakın arkadaşı olan ve birlikte çokça vakit geçirdiğimiz Purvis adındaki genci derinden seviyordum. Herkes evleneceğimizi düşünüyordu.”

Miss Watson bu sözlerin üzerine kardeşinin sessiz bir saygıyla karşıladığı bir şekilde göğüs geçirdi, kısa bir duraksamanın ardından da devam etti. “Doğal olarak bunun niye gerçekleşmediğini ve ben bekârken onun niye başka bir kadınla evlendiğini soracaksın. Ama bunu ona sormalısın, bana değil; Penelope’ye sormalısın. Evet Emma, bunların hepsinin altında Penelope vardı. Bir koca bulmak için her şeyin mubah olduğunu düşünür o. Ona güvenmiştim: Kendisi elde edebilsin diye onu benden soğuttu, sonunda Purvis bizden ayağını kesti ve çok geçmeden bir başkasıyla evlendi. Penelope kendi yaptıklarını hafife alsa da *ben* bunu ağır bir ihanet olarak görüyorum. Mutluluğuma mal oldu. Bir daha kimseyi Purvis kadar sevemem. Bence Tom Musgrave’in adı bile onunkiyle yan yana gelmemeli.”

“Penelope hakkında söylediklerin beni gerçekten dehşete düşürdü,” dedi Emma. “Bir kardeş bunu yapabilir mi? Kız kardeşler arasında rekabet, ihanet olabilir mi? Onunla tanışmaktan korkmaya başladım. Umarım işin aslı başkadır, bir yanlış anlama olmuştur.”

“Penelope’yi tanımıyorsun. Evlenmek için yapmayacağı şey yoktur onun. Bunu sana kendisi de söyler.

Ona hiçbir sırrını açma, benden sana tavsiye, ona güvenme; iyi yanları vardır ama çıkarının olduğu yerde vefa, onur, vicdan arama. İyi bir evlilik yapmasını gönülden dilerim. Hatta kendimden çok, onun iyi bir evlilik yapmasını tercih ederim.”

“Kendinden çok mu? Ama evet, tahmin edebiliyorum. Seninki gibi yaralı bir kalp evliliğe istekli olmayabilir.”

“Doğru, pek istekli değilim ama evlenmekten başka çaremiz olmadığını sen de biliyorsun. Kendi başıma da pekâlâ idare edebilirim; hep genç kalmak mümkün olsa biraz arkadaşlık ve arada bir güzel bir balo bana yeter; ama babam bize bakamıyor ve ihtiyarlıkta yoksul olup gülünç duruma düşmek çok fena. Purvis’i kaybettiğim doğru; ama pek az insan ilk aşkıyla evlenir. Sırf Purvis değil diye bir erkeği geri çevirmem herhalde. Yine de Penelope’yi tam olarak bağışlayamam.”

Emma başını onaylar gibi salladı.

Miss Watson, “Fakat Penelope de dertlerden nasibini aldı,” diye sözünü sürdürdü. “İlgisini benden ona yönelten ve kardeşimin de kendisinden çok hoşlandığı ama hiçbir zaman ciddi niyetler beslemeyen Tom Musgrave’den yana ağır bir hüsrana uğradı; Tom yeterince oyalandıktan sonra Margaret uğruna onu yüzüstü bıraktı ve fena halde mutsuz etti. Penelope o gün bugündür Chichester’da bir kısmet bulmaya çalışıyor; kim olduğunu bize söylemiyor ama galiba görmeye gittiği arkadaşının amcası, zengin ve yaşlı Dr. Harding. Onun için müthiş uğraş veriyor ve epeyce de vakit ayırıyor ama henüz bir sonuç alabilmiş değil. Geçen gün gittiğinde bunun son olduğunu söylüyordu. Chichester’a niye gittiğini herhalde bilmiyordun, bunca yıl aradan sonra tam eve döndüğün sırada onu Stanton’dan neyin uzaklaştırmış olabileceğini tahmin edemiyordun.”

Jane Austen'in 1803'te yazmaya başlayıp tamamlayamadığı romanı *Watson Ailesi* yazarın daha sonra kaleme aldığı diğer eserlerine bir girizgâh niteliği taşıyor. Kıvrak zekâsının ürünü müthiş ironisiyle, İngiliz orta sınıfının ahlak anlayışını, çarpık zihniyetini sakinmeden eleştirdiği öbür yapıtlarını hiç de aratmayan bu kısa roman Emma'yla ilk karşılaşmadır aslında.

İki oğlu ve dört kızı olan dul bir din adamının en küçük kızı Emma Watson, Shropshire'lı zengin teyzesinin yanında geçirdiği on dört senenin ardından yoksul baba evine dönmek zorunda kalır. Genç kadının huzurlu ve refah içindeki hayatı, bildiği tek evi terk edip hatırlamadığı bir aileye dönmek zorunda kalmasıyla altüst olur. İyi bir eğitim almış Emma'nın ilk hayal kırıklığı iki kız kardeşinin pervasızca giriştikleri koca avcılığı olur. Peki Emma uyum sağlayamadığı ailesinden ve bu yeni çevreden kaçabilecek midir?

#kısaklasikler #ingilizklasikleri #ironi #toplumsalyaşam #evlilik

Kapak illüstrasyonu: Gizem Begüm Çınar

 can

 canyayinlari.com | | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-6386-1

9 789750 763861